

SZENTES ÉS VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön . Előfizetési ár: Begyűjtve 2 korona 50 fillér. Felévre 3 kor. Egész évre 10 kor.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth-utca, Pollák-ház, hóvá a kéziratok címzendők.	Hirdetéseket és nyilvánt. közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt áron számít fel.
--	---	---

Küzdelem a sátán ellen.

A sátán: az alkohol. Az ellene folytatott küzdelem nem újság. Mióta pálinkát isznak a szegény emberek, gyakran indult meg mozgalom a társadalom jobbjai közt az alkohol ellen. De hasztalan volt eddig minden mozgalom és küzdelem. Minél inkább hirdették a pálinka romboló hatását, annál jobban elharapódzott a pálinkaiszákosság és ma már ott tartunk, hogy e bűnben Magyarországon ezrek pusztulnak el anyagilag és erkölcsileg, iszákosság folytán.

Most ismét napirenden van a pálinka ellen való küzdelem. A mivel népek megbízottai kongresszusra gyűltek össze Bécsben, hogy isten tudja hányadszor beszéljék meg, mi a tenendő a pálinkaivás terjedésének megállítására, illetve megszüntetésére. Sajnálattal vagyunk kénytelenek bevallani, hogy ettől a kongresszustól semmi gyakorlati eredményt nem várunk.

Mert mi okozza első sorban azt, hogy az iszákosság terjed? Az, hogy pálinka van és hogy van mindenütt. Nagyon elmaradt rongyos kis községeknek kell lennie annak, ahol csak háromnál kevesebb pálinkamérés is létezik. Átlag azonban nyolc pálinkamérés van a magyarországi falvakban.

A pálinka tehát egyike a legkönnyebben hozzáférhető használati cikkeknek. Allamnak és községnek egyaránt számára van a pálinkamérés, mert hiszen mesésen nagy a fogyasztási adójövedelem. Micsoda óriási felfordulást okozna a költségvetésekben, ha ez a jövedelem egyszerre elmaradna. Az állam tartja tehát kezében az alkohol-kérdés megoldásának a legnagyobb kulcsát, de ezt a kulcsot egyhamar nem is fogja kiadni a kezéből. Mert ugyan miből fődözének annyi sok mindenféle közkiadást, ha a heti keresményét elpálinkázó napszámosember olyan szerényen nem járulna hozzá a közbevételek gyarapításához?

Sajnos, hogy amit mondunk, nem tréfadolog, hanem, pénzügypolitikai elemélet, talán az egyedüli, mely a tényekre teljesen ráillik. Csakis az államok tudnák a mértéktelen pálinkaivás baját gyökeresen orvosolni, ha lemondanának a fogyasztási adók millióiról és a szeszes italok, különösen a pálinka árulását megnehezítenék. Már pedig erről a gyökeres orvoslásról egyelőre szó sincs.

Van a bécsi kongresszusnak egy mélységesen szaritikus jellemvonása. Ugyanazon államok kiküldöttei tanácskoznak nagykomoly buzgósággal a pálinkaivás korlátozásáról, amely államok egyik főjöveldmi forrása a — pálinka.

Ugyan mit szólnának hozzá a pénzügyminiszterek, ha a kongresszuson olyan szörnyűségesen sötét színekkel festett képek elrettentének a népet az alkoholtól és a pálinkás boltokat egy szép napon be kéne csukni, mert az emberek megszűntek szeszelni.

Ne vegye tehát tőlünk senki rossz néven, ha némileg kételkedünk a bécsi kongresszus valamelyes sikerében. Hasztalan főzik ki a legszebb elméleteket tudósok és emberbarátok: amíg a pálinkát pokarakban árulni fogják, inni is fogják.

De valljuk meg, hogy a pálinka teljes kipusztítása, mint gyökeres eszköz nélkül is ellehet érni azt, hogy a pálinka annyi embert tönkre ne tegyen.

Első sorban is jó pálinkát szabadon csak árulni. Mert mit iszik ma pálinkául a legtöbb szegény ember? Spirituszt vízzel feresztve. Ez rombol, ez gyilkol, nem a jóféle szilvórium vagy törköly. Három-öt krajcárért árulják ennek a rettenetes nedvnek deciliterjét és ezt issza az istenadta nép, mert jobbra nem telik. És sokat iszik belőle, mert minél inkább megszokja a spirituszos vizet, annál többet kíván belőle.

Az nem lesz nehéz dolog, hogy a pálinkás bódéorvosi felügyelet alá helyezték és szigorúan megbün-

TÁRCA.

A kadét.

I.

... Ejjél felé a tiszt urakon, valamenyin erőt vettek a színes hangulatok, káprázatok és legteljebb csak abban különböztek már egymástól, hogy egyikük vörösnek másik kéknéklát a világot. Ez alatt a világ alatt pedig a kis vidéki kávéházat kell érteni, a melyet egy időig az ezred tisztikara bojkottált, kiadták ugyanis a jejsőt, hogy abba a kávéházba, amelybe civilek is járnak, tiszt nem teszi be a lábát.

Oka ennek a szigorú parancsnak az volt, hogy az ezredes úr felesége és a polgármester né valamin összekülönböztek egy jótékonyági bálon. Mi lehetett ennek a legtermészetesebb következménye? Az, hogy az ezred tisztjeinek nem volt szabad ezentúl civilek közzé menniök, tehát a kávéházba sem. Hangsúlyozni kell ezt az a-t, mert a városkában nem volt több kávéház, így tehát a tiszték egész délutánokon át azzal mulattatták magukat, hogy kasszanyaviziteket tartottak a legénység rémületére, vagy pedig a tisztai étkezőben ásítottak.

Mikor aztán kellő formában elégtételt kapott az ezredesné, egyszerre becsületese ember lett a polgár is, aminek nem annyira a polgárság örült, mint inkább a tisztikar,

hogy, hála istennek, lehet ismét hol agyonütni a délutánokat, az átkozottul unalmas estéket.

Sajátságos, hogy az ezredes úrnak és a tiszteknek ez a jó véleménye a polgárságról első sorban abban nyert kifejezést, az immár békés napokban, hogy nap nap után óriási dözsölések folytak a kávéházban, úgy hogy a kávé buzgón imádkozott azért, hadd legyenek csak efféle konfliktusok, annál édesebb a kibékülés s — annál több cognakot, meg pezsgőt fogyasztanak a tiszt urak a kibékülés örömeire.

A negyedik zászlóalj potrohos parancsnoka, Seld alezredes vitte a szót:

— No ha holnap sem lesz velünk ó excellenciája megelégedve, akkor soha.

Egy kis tömsi fiatal ember, valami tiszteletbeli vármegyei harmadik aljegyző vágott közbe.

— Miért éppen most, alezredes úr?

Az ital, úgy látszik azt eredményezte az alezredesben, hogy kezdett egyszerre ózintéségi rohamokban szenvedni:

— Mondja, aljegyző úr, ugye tudja, hogy 3 hónapig nem jártunk kávéházba?

— Tudom.

— Nos, mit gondol, mit tettünk ez alatt?

— Azt már nem tudom.

Most már kitört az alezredesből az ózintéségi roham:

— Hát vérig szekálluk a legénységet.

A civilek meg az idősebb tiszték lehetetlenül részeg mosollyal feleltek erre a kérdésre, egy villogó szemű kis kadét, akinek alig pelyhedzett még az álla, nyugtalanul kezdett köhécselni. Ez még józan volt. Az alezredes egyszerre filozofálni kezdett s a kadét köhécseléséből arra a megdönhetetlen meggyőződésre jutott, hogy a kadét szemtelenkedett.

— Kadét, mit akar jelenteni a köhécselésed?

— Alezredes úr alássan kérem, sem mit...

— Ugy látszik, még mindig nem szoktad meg az uniformist...

— Alezredes úr...

— Semmi beszéd... Nem szerettem én és nem szeretem az önkéntesből lett tiszteket, még kevésbé a kávéházi asztal mellett komolykodó gyerekeket...

— De...

— Csend! Megmondtam!

Csend csakugyan lett, még pedig kínos. A civilek nem igen értették, miért fortyant fel egyszerre az alezredes, mikor a szegény kis kadét semmit sem vettét, a tiszték pedig nem is törték rajta a fejüket. Hanem a kellemetlen intermezzónak általános lehangoltság lett a folytatása, míg végre valamelyik öreg kapitányunk az az okos ölelte támadt, hogy menjenek haza.

— Ideje lesz uraim, hogy haza menjünk. Holnap paradés kirukkolás, itt lesz a

tessék azt a kimerőt, aki ilyen mérget ad a népnek pénzért.

Aki megszokta az alkohol mértékletes élvezését, a vidéki ember, a gazda, aki ha fölkel a hideg téli vagy őszi hajnalokon, hogy dolga után lásson, el sem tudna lenni a nélkül, hogy fel ne hajtsan egy-két pohárka szeszt, mert az felüdíti az üres gyomrot és meleget ad, — az ilyen mértékletes ember bizonyosan megmosolyogja a kongresszus elhazugzott azokat a beszédeket, melyek oda lyukadnak ki, hogy egyszerűen el kell törülni a pálinkaivást. Mert az alkohol mértékletesen élvezve hasznos és szükséges élvezeti-cikk és csak annak ártalmas, aki öt kracáros pálinkát iszik, vagy sokat iszik.

Jobbat kell nyújtani a népnek, jobbat és drágábbat és ekkor el lesz érhető az az eredmény, hogy a munkás osztálynál jóval kevesebbet kaparint karmái közé az iszákosság sátána. Igaz, hogy ebben az esetben megcsappan majd kissé a közjóvedelem, de a különbözeti összegnekél százzorta többet ér a mértékletesség által elért haszon emberanyagban és erkölcsben.

Nem tárgyilagosságból azok, akik csak a munkásosztályban keresik az alkoholizmus áldozatait. Mondhatni, hogy aránylag éppen ilyen nagy pusztítást visz véghez a pálinka az értelmiségi, de még inkább az úriosztályban is. Aki a mulató kompániák konyakkal kezdik, és abszinttel vagy kölni vízzel végezik. Akinek van alkalmja bepillantani az úri körök belső életébe, sivar, borzasztó pusztulás képet látja gyakran maga előtt. Mennyi vagyon tesz pocsékká, hány életpályát tör derékon, mennyi elmét tomplit el a pálinka. Az urakat, akik egy nap alatt annyi árú szeszt fogyaszt-

nak el, miut a részeges tót napzámos egy hónap alatt, azokat az urakat nem lehet megmenteni sem új törvénnyel, sem a pálinka megdrágításával.

És a polgári rend körében is megrendítően pusztít az iszákosság. Hány egzisztencia züllik el a kávéházi és vendéglői asztaloknál. Hány család boldogsága fullad bele a mámort okozó szeszbe!

Itt sem használ ám törvény, vagy egyéb hatósági intézkedés. Csakis a neveléssel, az erkölcsi érzék magasra fokozásával lehet legyőzni ezt a társadalmunkat fenyegető sántát, a — pálinkát.

A fináncönkény ügye foglalkoztatta Csongrádvármegye közigazgatási bizottságát a f. hó 26-án, delután, folytatást tartott ülésében. Kallner Elek pénzügyigazgató ugyanis ekkor referált annak a vizálatnak az eredményéről, melyet ebben az ügyben, a közigazgatási bizottság kiküldetésében ő és Cicatricis Lajos dr. főjegyző teljesítettek.

Az ügy keletkezését, természetét közönségünk már eléggé ismeri, főlöszleg eszmélés volna tehát, azt itt újtól elmondani. Azöl, hogy a vizálat egyes részletei tudomásunkra jutottak, előző számunkban írtunk és jelezük, hogy nem tartjuk ildomos dolognak a részleteket az ügynek e stádiumában közreadni, nehogy elibe vágjunk az eseményeknek.

Ma, mikor a közigazgatási bizottság is foglalkozott már a vizálat eredményével, sőt határozatot is hozott, megszünt reánk nézve minden tekintet és így körülményesen adhatunk mindenről hírt.

A vizálatot Kallner Elek pénzügyigazgató és Cicatricis Lajos dr. teljesítették, akikhez, Kallner meghívása folytán, Dögl Adolf pénzügyigazgatósi titkár csatlakozott harmadikként.

A kihallgatott finánc urak azt állították, hogy adataikat, melyek alapján békés polgárok fenyegetések közt zaklattak, a bíróságtól és telekkönyvtől vettek rendszeresen, majd, mikor ez az állítás nem vált be, azzal állottak elő, hogy több titkos feljelentést kaptak a zaklatottak ellen; azonban ezeket se tudták aznap elő-

adni, azt állítván, hogy az ilyen bizalmas jellegű irásokat el szokták tépni.

Másnapra azonban már előmutattak egy generális denúnciaciót mint olyant, melyben tömeges feljelentések vannak — és ez az előadott piszkolás — úgy látszik — elég volt a finánc uraságokhoz, hogy naponta 70—80 békés birtokos polgárt citáljanak magas szintűre, fegyveres őrizet alá helyezték az idézettek és mindenféle fenyegetéssel igyekezzenek belőlük olyan nekik tetsző vallomások kicsikarni, amelyek alapján az illetőket bírsággal lehessen mely bírság tudvalevően jelentékeny hasznára van az ügy felderítőinek.

Ez a vizálat eredménye, melylyel Kallner Elek pénzügyigazgató a közigazgatási bizottságnak beszámolt. Nincsen paragrafus, mely a fináncokat ilyen önkénykedésre, a hivatalos hatalommal való ilyen rút visszaélésre és a személyes szabadság ilyen csúfos megsértésére meghatalmazná és a pénzügyigazgató lojálisan ígéretet is tett a közg. bizottság ülésén, hogy a fináncönkénykedés példás megtorlására meg fog történni minden.

A bizottság azonban nem érhette be ennyivel. Biztosítékokat akart arra nézve, hogy a finánc urak részéről ilyen önkénykedés többé nem fordul majd elő és miután erre nézve a pénzügyigazgató nyilatkozataiban kellő megnyugvást nem talált, hosszas és izgatott vita után elhatározta, hogy közvetlenül a pénzügyminiszterhez intéz az ügyben felterjesztést, nehogy jövőben is megtörténhessenek, hogy száz és száz békés adózott polgár a legdurvább önkény zaklatásainak legyen kitéve, piszkos névtelen denúnciaciók folytán.

Nehéz hallás. — Egy gazdag úrnő, aki Nicholson dr. mesterséges füldeből nehéz hallásból és fulgúzsából gyógyult ki, a nevezett orvos intézetének 75,000 frtot adományozott oly célból, hogy olyan süket és nehézhalló egyének, akik nem rendelkeznek az anyagi erővel ahhoz, hogy maguknak ilyen füldebhartyakat megszerezhessenek, ingyen utassanak ilyenekhez. Levelek címzettek, 6270 szám alatt Nicholson Intézetének „Longott”, Gunnersbury, London, W.

divizionárius úr ó kegyelmessége, még szerencse, hogy nem kell korán felkelni.

Mentek haza. A kis kadét morfondírozott magában.

— No ezt nagyon jól csináltam... Éppen ez kellett még... Micsoda szemekkel néz majd rám Lili kisasszony?... No ezt megcsináltam.

II.

Izgalomban volt másnap az egész városka; bámulatosan erőt vett mindenkin a gyerekes naiv kíváncsiság, hogy látnak majd egy „kegyelmes” urat, akinek a tisztelőtére az ezred kivonul a gyakorlótérre. Szóval, parádé lesz.

Boldog volt az a kiválasztott, akinek bemeneti engedélye volt a gyakorlótérre; tizenegy órakor volt szemléendő az odaérkezett hadosztály parancsnok az ezredet, de már kilenc órakor künn volt mindenki, tudniillik a polgárság, mert az ezred csak féltizkor vonult ki teljes díszben. Teljes három óra hosszat azzal mulattatták magukat a zászlóaljparancsnokok, meg az ezredes, hogy tizenkétféleképpen állították fel a zászlójukat, végre fél tizenegy felé nagy nehezen állt a legénység, mint a cövek. Most már jöhetett a nagy úr. Az elite közönségnek elkülönített helye volt, jobbról a negyedik zászlóalj mellett; ott voltak a tiszték nejei és leányai, egy csomó kincstári hölgy, ezek mögött pedig a városka notabilitásai.

Seld alezredes neje és karcú, csítri leánya, Lili kisasszony ott állott az első sorban. Lilike folyton folyvást ágaskodott és bájos csintalansággal mosolygott a tőle jóformán két lépésre álló kis kadétra; a szeméik beszéltek:

— Mi baja?

— Nagy. Nagyon nagy.

Csintalan kacagás volt a felet a gyermekleány arcan:

— Menjen, maga gyerek.

Seld alezredes, mielőtt jelenet tett volna az ezredparancsnoknak, még egyszer végiglovagolt zászlóaljai frontja előtt.

— Habt Acht! Bataillon rechts, richt 'Euch!

Seld elvágatott az utolsó század negyedik szakasza mellett s közvetlenül a kadét előtt egy rántással megállította tajtékzó lovát, úgy hogy a hölgyközönség ijedten húzódott mellette hátra.

Maró, éles hangon kiabált a kadétnak:

— Kadét, milyenek a kabátja gombjai, mi?

— Alezredes úrnak jelentem alássan...

— Mit jelent? Maga a sorból beszélget énelem? Mi? Hat magának fogalma sincs a reglamáról, mi?

A kadét vérvörös arccal állott ott, megmeredve, mint egy szobor.

Az alezredes hangja sivitott:

— No majd én megbanitom magát, hogy tiszták legyenek a gombjai. Holnap ezredraportra jelentkezik s további intézkedésig szobafogsága van.

Az utolsó szavaknál már vágatott tovább. Egyszerre pteryedővé vált a Lilike arca, elment a kedve a parádától, jöhetett miatta akár tíz hadtestparancsnok. A kis kadét pedig félt, fázott. A dízelvonulás után odalovagolt a kapitány és bosszusan morgotta a foga alatt.

— Úgyes fu vagy! Mondhatom! Most májusban kellett volna hadnagynak lenned,

majd várhatsz ezek után még egy évig, te... te...

A kis kadét pedig, majdnem hogy sirva fakadt. Leszerelés után ment haza, világfájdalmas arccal, szobcskájába. Elővette a revolvert, nézegette, tisztogatta; eszébe jutott neki, hogy immár ő sohasem lovagolhat század élén...

Felriadt. Előtte állott Lilike:

— Lilike, az Istenért, mit keres itt? Sirva fakadt a leány:

— Megakarok halni magával meg... meg... Felszakították az ajtót, Seld alezredes rohant be:

— Hogy jössz te ide? Mit tettél?

Zokogva szólt a leány:

— Menj csak, te kegyetlen ember! Miért bántottad őt?... Ugye nem tudsz felelni. Ugye, nem?... No hát én meghalok veled együtt. Tudod!

De már erre összevissza ölelte a leányt az alezredes.

III.

A legközelebbi kávéházi összejövetelnél mosolygva szólt a tömsi aljegyző Seld alezredeshez:

— Mégis csak jó a szive, hogy nem büntette meg a kis kadétot.

Seld zavartan felelt:

— Igen, igen... Hisz az még gyerek. Valamelyik kapitány, nem minden csipősség nélkül kérdezte:

... A propos, hogy van Lili kisasszony?

Egyszerre elpirult az alezredes:

— Köszönöm... köszönöm... Azt írja az intézeti tanítónő, hogy nagyon szorgalmas.

Közigazgatási bizottság.

Csongrádvármegye közigazgatási bizottságának f. h. 26 á n, V a d n a y Andor dr. főispán elnökségével úgynevezett érdekes ülése volt, amennyiben több általános érdekű ügy került ezúttal tárgyalásra. Közülük egy, — a Széchenyi-úti nyárfaik ügye olyan, mely igazolomba hozta a bizottság összes tagjait.

Az ülés a vármegyei közúti alappénztár 1899—1900. évi zárószámadásainak bemutatásával nyílt meg, mely számadásokat Albertényi Antal főszámadós ismertette, a nála megszokott alapossággal és világos, könnyen áttekinthető formában. A határozati javaslat-hoz képest a bizottság a számadást jóváhagyta és további intézkedés végett az alispánnak kiadatni rendelte.

Cs a t ó Zsigmond dr. alispán jelentette ezután, hogy a járási utibizottságok, a községi és közdülőutak műszaki gondozhatása érdekében kérelmeztek egy megyei járási mérnök-ség és három járási utibiztos állás szervezését, amit el is határoztak olyképen, hogy e hivatalok összesen 5000 néhány száz frt évi javadalmát feliben a vármegyei utadóalap fedezze, másik fele részének terhére pedig viseljék az érdekelt megyebeli községek a gondozásuk alá eső utak kilométerei arányában, — amiből Szentes és Dorozsma, miután saját mérnöki állásuk van, kiesnek. A községek is meghozták már az írást a maguk határozatát, hogy szívesen viselik a rájuk eső hányadot. Mindszentről azonban Schönfeld és Haasz, továbbá Kistelek község előjárósága, — persze, mindenütt más időközlással megfölebbezték a határozatot. Az alispán aztán a kisteleki fölebbezésnek helyet is adott, ellenben Schönfeld és Haasz fölebbezését elutasította. Ez ellen most már csak Haasz Juda éi másodfokon is fölebbezéssel, — a bizottság azonban az alispáni határozatot hagyta jóvá.

Ugyancsak az alispán terjesztette ezután be jóváhagyás végett, a szentes-mindszenti közút egy 2 kilométeres szakasza műtáti építése érdekében, a megtartott zárt ajánlati versenytárgyalásnak eredménye képen, a műtárgyak és burkolás vállalatba adására vonatkozó s mint legolcsóbb ajánlattevőkkel, Tauszig és Klinger társvállalkozókkal megkötött szerződést, melyet jóváhagytak. — Ugyanez utépités földmunkáját Borsí Sándor mindszenti földmunkás és társai nyerték volna el, mint legelőnyösebb ajánlattevők. Mikor azonban a szerződéskötésre került volna sor, Borsí kijelentette, hogy ő munkás társával nem akar egyenlő rész szerint osztoszkodni a munkadíjban, hanem vállalkozónak tekinti magát és ő fogja, külön egyezményük szerint fizetni, egységáron a munkásait. Az alispán megkötötte ugyan vele így is a szerződést, de miután úgy a vármegye, mint az alispán azon intenciójával, mely szerint a földmunkát minden esetben, mikor ez lehetséges, maguk a munkások közvetlenül nyerjék el — Borsí-nak, mint külön vállalkozónak a szereplése éles ellentétben áll, — maga az alispán indítványozta, hogy a bizottság ne hagyja jóvá a szerződést, hanem utasítsa őt, a Borsíék után legelőnyösebb ajánlatot tett Jenei Antal és társai mindszenti földmunkásokkal kötni meg a szerződést, amit aztán egyhangúlag el is határoztak.

Cicatricis Lajos dr. várm. főjegyző referált aztán a kereskedelemügyi miniszter által adott jelentékeny műtépítési segély egyik feltételének, a dorosma májsai és Dorosma halasi utak inséges munkában való kiépi-

tésének biztosítása érdekében eddig tett intézkedésekről, melyek szerint a munka, alkuegyesség útján, dorosmai földmunkásokkal, az előirányzott költség húsz százalékanak meg a k a r i t á s á v a l lesz keresztülvihető, amit helyecéllel vettek tudomásul.

Most következett a s o r a S z é c h e n y i ú t i n y á r f a k u g y é r e, melyek közül hat darabot Albertényi Antal várm. főszámadó följde mentén a tavasszal kivágtak.

Az ügyet Cicatricis főjegyző ismertette. Elmondta, hogy a miniszter a fák az állami út tartozékainak kívánja ugyan tekinteni, kivételesen azonban megengedi, hogy azok 10 éven belül az állampépítészeti hivatal által megállapítandó terv szerint kivágassanak s anyaguk Szentes városé legyen, úgy azonban, hogy a kivágással paralell, tehát egyidejűleg maga az állam új fákot ültet a régiék helyére. Dacára ennek kivágtak 6 fát, melyek közül 4-nek a kivágására, a főmérnök, a földkerítéseze címén engedélyt adott, — a kivágást maga az állami útkaparó végezte s ezenföül a kivágott fák helyéről, sőt azon belül is, Albertényi lehodatta és elvitette a földet, mely az állam tulajdona.

Kruspér Pál főmérnök mondta el erre, hogy ő Albertényi kérelme folytán, mert nevezett kerítekezni akart, engedte meg Szentes városnak kivételesen a 4 fa kivágását. Az ötödik fát a 4-iknek kivágásakor törték derékon és vágták ki, a hatodikat pedig — mint értesült, Albertényi parancsára és felelősségére.

Hogy az állam tulajdonát tevő földet leásták és elhordták volna, erről tudomása nincsen.

Vadnay Andor dr. főispán igen élesen és keményen ítélte el ezután Albertényi eljárását és azt a vandalizmust melyel a fákot, Szentes város, sőt az egész Alföld legszebb diszeit kipusztították. A főmérnökhöz kérdést is intéz: mi joga adott engedélyt éppen Albertényinek; hogyan történt, hogy az útkaparó, tehát az állam alkalmazottja vágta ki a fákot; milyen intézkedést tett eddig, hogy az engedély nélkül kipusztított fák jogtalan irtása megtorlattassék, az engedélyvel kiásott fák helyére pedig újakat ültessenek és végül, mi történik az állami út földjének jogtalan eltulajdonításáért megtorlásokban?

A főmérnök ismételte, amiket már elmondott azzal, hogy az úrendőri kihágási panaszt azonnal megtétette, ahogy az engedélyezettnél több fának kipusztításáról megvizsgálódott; — egyebekben szigorú vizsgálatot fog tartani; ha szükséges, az útkaparó ellen a fegyelmet megindíttatni s ha történt jogtalan földtulajdonítás, ennek megtorlására is megteszi a szükséges lépéseket.

Feketec Márton mutatott még rá erőteljesen arra, miért kelt Szentesen általános felháborodást a nyárfaik kipusztítása s a maga részéről felkéri indítványozta a minisztert, hogy változtassa meg a fak kivágására vonatkozó határozatát, vagy legalább rendelje el, hogy a kivágással egyidejűleg történnék mindenkor az új faültetés is.

Ehhez kapcsolódott Cicatricis Lajos indítványa, hogy az ügy sürgős megvizsgálás és jelentéstétel végett a főmérnöknek kiadassék.

A bizottság a két indítványt egyhangúlag elfogadta.

A szakelőadományok ezutáni során erre a tanfelügyelő egy jelentése újabb igazolomba hozta a kedélyeket. Tergina Gyula dr.

tanfelügyelő ugyanis előterjeszti, hogy az állami népiskolai tanítót két szobás lakás illetti meg. Míndszentén a község az egyik ilyen tanítónak nem adta meg azonnal azt a lakást, az illető tanító tehát úgy segített magán, hogy csináltatott magának egyet s a számlát, kifizetés végett bemutatta a községnek, mely azonban vonakodik azt kifizetni. A tanfelügyelő határozati javaslata tehát arra szölt, hogy a közigazgatási bizottság kötelezze és utasítsa a községet, a költségek megfizetésére.

Cicatricis Lajos dr. főjegyző keményen elítéli az állami tanító ilyen önkénykedését. Abból, hogy milyen lakás dukál neki és hogy a község nem képes olyant azonnal a rendelkezésére bocsátani, nem az következik, hogy a tanító úr a község terhére hazat építsen vagy lakást csináltasson magának, a község tudta és beleegyezése nélkül. Csudálatos is volna, ha a hatóságokkal, községekkel szemben azok, akiknek természetben jár a lakás, — ilyen úton járnának el és furcsa eredményekre vezetne. Épp ezért ellenzi a határozati javaslat elfogadását és indítványozza, hogy a tanítót utasítsák el a követelelésevel; ami többek hozzászólása után meg is történt.

Délután 1 óra volt az ügy eldöntésekor s a főispán a tanácskozást megszakítva, az ülés folytatását, melynek esti fél 6 órakor lett vége, délután 3 órára tűzte ki.

A délutáni ülésnek aztán szintén volt szencziója: a finációnkény tárgyalása, melyről azonban lapunk előző közleménye számol be.

Ujdonságok

Szentes, 1901. április 28.

— **Emlékeztető.** A csongrádvármegyei gazdasági egyesület ma délelőtt 9 órakor tartja, saját helyiségében, rendes éves közgyűlést, melyen ezúttal az elnökség és igazgató választmány is újra választandó lesz.

— **Elhalasztott városi közgyűlés.** Ugy volt, hogy Szentes város képviselőtestülete holnap közgyűlést tart. Az erre vonatkozó elhatározást azonban meg kellett változtatni a tegnapi kezdődött ujoncozás miatt, mely a f. hét első napjait is igénybe veszi. Így a közgyűlést csak a jövő hétfőre hívja össze Lakos polgármester.

— **Vasúti ügy értekezlet.** A vásárhelyi vasút kiépítése ügyében a vasuti érdekeltégek végrehajtó bizottságát május hó 8-án délelőttre, bizalmas értekezletre hivta meg Budapestre, a minisztériumba, Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter. M e s k ó Sándor dr. Csanád vármegyei alispán, mint a végrehajtó bizottság elnöke ennek folytán megkeresést intézett vármegyénkhez is, mint a kérdéses vasuti értekezleten egyégy tagjához, hogy magát az értekezleten egyégy kiküldötttel képviseltesse. Vármegyénk részéről valószínűleg Cicatricis Lajos dr. főjegyző lesz e végből kiküldve. A küldöttség tagjai május hó 7-én utaznak Budapestre, ahol a »Vadászkürte« szállodában találkoznak.

— **A Gáspár György esete.** »Briganti« főszo l g a b i r ó c c i m m e l j e l e n t m e g n e h á n y h é t e l ő t t e g y f ö r m e d v é n y a t a »Csongrád megyei Ellenzéke« hasábjain, mely öblös hangon kürtölte ki, hogy M a t t e f f y Kálmán csongrádi főszolgabíró mint zúta verte véresre G á s p á r György szentesi polgárt a tiszai kompnál pusztán azért,

merthogy a nevezett polgár nem akart kocsijával kitérni a főszozabiró fogata útjából. Szemtanúktól nyert megbízható értesülés alapján az igazi értékére szállítottuk akkor le ezt a szemcszedett újságírói hazi dozást és hogy mennyire hazugság volt az a főmedvény, csak most tűnik ki igazában, amikor ebben az ügyben már a fenytő bíróság is ítél Csongrádon. Mert a csongrádi járásbíróóság elé került ez az ügy, ahol G a s p á r Györgynek a főszozabiró ellen használt becsületesítő kifejezésért kellett helytállani. Még csak viszonylátat se emelt az állítólag boxerrel véresre vert ember. Beigazolást is nyert a tárgyalás során, hogy öklime sértette és bántotta a főszozabirót, nem pedig a főszozabiró ötét. És a járásbíróóság el is ítélte G a s p á r Györgyöt 50 korona pénzbüntetésre, amit olyan enyhének talált az atyafi, hogy rögvest meg is nyugodott benne, úgy hogy az ítélet már jogerős is.

— **Ujjoncozás.** Tegnap reggel kezdődött városunkban az ideai fősorozás. Az első délelőttön az I-korosztálynak 280 hadköteles ifja állt sor alá, akikből 116 vált be katonának. Holnap folytatják, holnapután befejezik az ujjoncozást.

— **Elmaradt Gálffy-tárgyalás.** Rágalmazással vádoltan kellett volna f. hó 26-án G á l f y Sandornak megjenni a szegedi büntetőtörvényszék előtt, de G á l f y, régi szokásához híven, nem jelent meg. Dr. V e c s e r i Sandor ügyvéd perli rágalmazás miatt G á l f y t azért, mert a »Csongrádmegyei Ellenék» 1900. évi május 30-iki száma vezércikkében azt írta róla, hogy »megnyúz mindenkit, aki csak a karmái közé kerül» s hogy »hamis egyetemi bizonyítványokkal éli világát» stb. A tárgyaláson sértett részéről dr. K e l e m e n Béla ügyvéd jelent meg, de G á l f y távolmaradása miatt a tárgyalást nem lehetett megtartani. A törvényszék így új hatánapot tűzött ki s elrendelte G á l f y elővezetését.

— **Pályázat a dedőképzőben.** A vasárhelyi állami övönképző intézet I. osztályába, az 1901.—902. tanévre 40 oly növendék vétetik fel, kik életük 14. évét betöltötték, de a 40-ét meg nem haladták és ép testalkatúak, jó zenehallásúak s a polgári leányiskola IV-ik, vagy a felső népiskola II. osztályát sikeresen bevégezték. A felveendő növendékek bejárók és bentlakók. A bentlakók lehetnek: ingyenes, féldíjas, vagy egész díjas növendékek. Egész díj egy évi teljes ellátásért 100 frt, a fél díj 50 frt. Ezenkívül tankönyveikért és felszerelésért 32 frt, mely utóbbit összeget az ingyenes növendékek is tartoznak lefizetni. A félével iránt való folyamodványok a valjas és közoktatásügyi miniszterhez címezve, f. évi május hó 31-ig küldendőek be az intézet igazgatóságához. A folyamodványhoz csatolandó: keresztlevél, iskolai bizonyítvány, továbbá erkölcsi, orvosi, védhimművelési és — szegénységi bizonyítvány. A nem magyar nyelvű bizonyítványok hiteles magyar fordításban mellékelendő. Pontos lakáscím megadásra szükséges. Felvételi vizsgák mindenkor július hó első napján tartatnak. Ingyenes hely ez idő szerint van az intézetben 5, féldíjas 7 és egészdíjas is 7. Bejárói hely van 21, ezek közül 4 állami segélyllyel ellátva.

— **Uj helyettes anyakönyvvezető.** A belügyminiszter a csanyai anyakönyvvezetőséghez M a l c h o v s z k y Győző községi irnokot, a községből Csongrádra költözött Szarka Lajos helyére, helyettes anyakönyvvezetőnek nevezte ki.

— **A nemzetközi birokversenyek döntő mérkőzése** tegnap este kezdődött. Az eddigi mérkőzéseknek, ugyanis három legyőzetlen

alátája van: R o s s amerikai, K r e i n d l osztrák és Z i n n e r Ferenc magyar. A két utóbbit pénteken este állt szemben egymással, csalmern kimerültségig küzdötték, a nélkül, hogy egyik a másikat lebírt volna. A döntő birokverseny tehát e három atléta közt folyik. Tegnap este volt e döntő küzdelmek elsője Z i n n e r és R o s s között végkimerülésig. Ma este döntő birkozás, lesz K r e i n d l és R o s s, holnap este pedig ugyancsak döntő birkozás Z i n n e r és K r e i n d l közt. Ezen az utolsó estélyén a nemzetközi birokversenynek mondja ki határozatát a zsűri is, hogy az atléták melyike nyeri el az 1000 korona kitűzött jutalomdíjat, melyet ott nyomban ki is ad a zsűri maga a győztesnek. A döntő küzdelmek igen érdekesek és izgalmasak lesznek bizonyára, mert kétségtelen, hogy a három, eddig legyőzetlen atléta mindegyikének erős sansza vannak a győzelemre, miután a maga nemében mindegyik külön-külön a legkiválóbb birokosok közé számíthatja magát bívást. Ahogy az eddigi birokversenyekből kivettük, a leghevesebb küzdelem bizonyosan a hétfő esti lesz Z i n n e r magyar atléta és a bécsi K r e i n d l közt.

— **Pénzüntéti közgyűlés.** A kölcsönös segélyző szövetezetnek ma délelőtt 10 órára összehívott rendkívüli közgyűlésére, melyen — mint főtárgy — az aigazgatói állás kerül választás útján betöltésre — újból felhívjuk az érdekelte részvényesek figyelmét annyiaval inkább, mert ezúttal a valóés, — a megjelölt részvényesek számára valóés tekintet nélkül is határozatképes lesz.

— **Nyuli Mihály akart lenni.** T e r n a i György szegvári gazda azzal vádolta T a s n a d i Antal dr. ügyvédet, hogy egy reá bizott ügyében összejegyzott az ellenféllel és ötét megkárosította. A vád ügyében tartott bírói eljárás T a s n a d y t ártatlannak találta és így természetesen fel is mentette. T e r n a i ekkor a pörben tanúként szerepelt szegedi ügyvéd ellen fordult és azt vádolta hamis tanúzással, de itt is felsült, mert az eljárást — vad alaptalansága folytán — bebiztítotték. T e r n a i most ez ellen főlebbezett és írásában követelte, hogy a bíróság adjon neki igazat, különben ü g y t e s z, mint N y u l i Mihály. E kifejezésért aztán elítélték T e r n a i t közszem elleni kihágás miatt, 5 napi elzárásra és ezt az ítéletet most a szegedi törvényszék főlebbeviteli tanácsa is helybenhagyta.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Egy lakatosinas fekszik a varmegyei kózkórházban. A neve M o z e p p a Lajos sátoralrajuhelyi illetőségű és Szentesen S i p o s László géplakatosnál volt inas. A napokban elküldte a fűt mestere a cipészhez és mert nagyon sokig maradt el, hat megpörölte azt, megpörölte masnap reggel is. Az inasgyerekek nagyon szívére vette ezt a pörlést, nekibúsulta magát elkeseredett és ilyen hangulatra rohant a Dobray féle üzletbe, ott három drb. Flóbertöltényt vett, visszament a műhelybe és aztán a falon függő Flóbert-fegyvert leemelve, baloldalába lőtt. Ezért fekszik most a gyermek-öngyilkosjelölt a kózkórházban, ahol gondosan ápolják. Kihallgatásakor megmondta, hogy ne okoljanak ő miatt senkit, mert maga elhatározásából cselekedte azt a bolondot, hogy egy kis szidásért ayon akarta magát puffantani. Különbön nem forog veszélyben az élete, kiheverí a bajt.

— **Gyermekek az állatseregletben.** A K o c z k a-féle állatseregletet, mely most nálunk a vsártéren üttöt tanyát és amely egyike a legnagyobb és leggazdagabb ilyen vándorló állatseregleteknek, a múlt héten tömegesen látogattak az iskolás gyermekek, tanítóik vezetésével. Így szerdán a zsidó elemi iskola növendékei nérték meg a seregletet, pénteken délután pedig az összes katolikus elemi népiskolának mintegy 300 növendéke vonult ki szép rendben, hogy a vadállatokat, mikről eddig csak tanulókönyvekből olvasott s melyeket legfőlebb az iskolai fali táblákon festve látott, most eleven példányokban szemlélhesse meg. Az állatsereglet mutatói különben igen érdekesek. Így

tegnap este négy merész vállalkozó került, aki bement az oroszánkerteczebe és ott végig játszott egy kalabriszpartihiet.

— **Puntompározás vérontással.** Hogy mi az a puntompározás? — Ezt firtatta f. hó 24-én a szegedi törvényszék büntetőbíró-sága is. Ez a szó teljesen ismeretlen az írott magyar nyelvben s még Palaczký és Schafarik sem említik azon szavak közt, melyek úgy származtak át idegen nyelvből a magyarba, pedig ezek minden, de minden szavunkat ilyennek mondják. A múlt évben történt szüret után, hogy a sándorfalvi kores mában Erdélyi C z i p ő János meg G e r a János E p e r j e s i Ferencsel összelátalkoztak és borozás után volt puntompározni kezdtek. Tüstént összeszólalkoztak valami és egymásnak rohantak, alaposan eldönggették egymást, még pedig úgy, hogy a jelenvolt C s á n y i a k n a k is jutott egykét szúrás. A büntetőbíróóság napokig küzdött az öt emberrel, míg a puntompározás mivoltát és a verekedés igaz történetét kitudta deríteni, de végre mégis csak kisült, hogy a puntompározás nem egyéb, mint a par-unpójáték, a verekedést pedig Erdélyi C z i p ő kezdte Eperjesivel, akik székkel, bottal támadtak egymás ellen. G e r a szét akarta választani őket, de erre meg a két C s á n y i is belekeveredett a dologba, noha békéltető szándékkal. Így a bíróság csak Erdélyi C z i p ő Jánosra meg E p e r j e s i Ferencre állapította meg a bűnösséget és el is ítélte az előbbi 4 heti, az utóbbit 8 napi fogházra. Ha a cellába kerülnek, most már a hüvösön kényelmesen puntompározhatnak tovább.

— **Elvesztette a pénzét.** Nagy bajában állított be folyó hó 26-án, N y i r i János IV. tízed 409. sz. alatti lakos a kapitánysághoz: elvesztette a pénzét. Reggel 9—10 óra közt, ahogy hazulról felfelé jött a kisérőből, talan a vasarra, elvesztett egy keszkenőt, abban volt a pénz. — 1 drb 10 frtos, 1 drb 5 frtos, 3 drb ezüst koronas és 3 huszifüeres, összesen 26 frt 60 krajczár, — szegény embernek egész kis vagyon. Nyiri János csak azt kérte a kapitányságtól, — nyomonzná ki neki az elvesztett pénze — b e c s ű l e s m e g t a l a l ó j á t.

— **A szervusz miatt.** Múlt évi szeptemberben kukoricafosztás volt H o r g o s z e n C z é r n a Mihály gazdurammal. Segédkezni oda mentek C z é r n a M á r e meg V ö n e k k i Ferenc és hogy az unalmas foglalkozást kissé élénkítsék, — habja kapott egymás közt a két legény. C z é r n a M á t é tisztességgel üdvözölte a belépő V ö n e k k i t: — Szervusz, Ferenc! — Neked nem szervusz; vágta ez vissza és mással kezelt.

C z é r n a M á t é ezen dühbe gurult és úgy vágta füttykössel fejbe V ö n e k k i t, hogy annak az agya is megsérült, egyik karja pedig hat hétig béna volt. A legények összekülönbözésének oka voltaképpen abban rejlett, hogy a múlt évi szent István napi bálon egy lánygyal akarték egyszerre mindketten tancolni. A törvényszék C z é r n a M á t é t hat hónapi börtönrre ítélte a szervuszért.

— **A tudomány győzelme.** Az orvosi tudomány a múlt évszázadban bámulatos módon fejlődött az élettan és kórisém terén, míg a szoroson veit gyógyítás — kivéven a műtétést — sehogysem akart előrehaladni. Most valahára ezen a téren is beállott egy áldásos fordulat. Dr. Kovács J. fővárosi orvos (Budapest, V. Váci-kört 18.) új kortáni elméletével és ennek alapján alkotott új gyógymódjával, a v é r g y ő g y i t á s s a l indította meg ezen új gyógykezelést, melynek eredménye, hogy sok ezer beteg gyógyult meg oly súlyos bajból, melyet az uralkodó orvosi irány gyógyíthatatlannak mondott. Ilyen betegségek az asthma, köszvény, szív, vesé-

gyomor, ideg-vér- és bőrbajok. Mindazon betegnek figyelmét — kik e felsorolt bajok egyikében szenvednek, és bajuk ellen enyhülést vagy gyógyulást nem nyertek — ezen gyógymódra felhívjuk és ennek alkalmazását legjobban ajánljuk.

— Munka közben. Berta Gyula 21 éves, korszak-mártoni bádogoslegény a templomutcában épülő Hankisz-ház bádogtornyai foglalatokodott a múlt héten. A létrát akarta éppen odébb vinni, mikor valaminek megbottolt és a magasból lezuhant a szomszédos polgári olvasókóri ház tetejére, ahol oldalán és lapockáján sérüléseket szenvedett, melyek miatt négy napig állt gyógykezelés alatt. Miután munka közben történt szerencsétlenségről van szó, a kapitányságon kihallgatták B e r t á t, aki határozottan kijelentette, hogy balesetéről semkiféle mulasztás vagy gondatlanosság nem terhel, mert a bajt a maga vigyázatlansága idézte elő. A súlyos és következményeit különben még most is sínyli.

— Számítatlan elismerővel és azon hiteles orvosi nyilatkozatok, melyeket a fővárosi, vidéki és külföldi kórházakban folytatott kísérletekről és azok kiváló eredményéről állítottak ki, bizonyítják, hogy a Zoltán-féle kenőcs a csusz- és köszvényes bajok egyedüli biztos gyógyszerere. Üvege 2 kor. Zoltán B. gyógytárban Budapest, V. Sétány-utca.

— Kérem. Lehot a Kis Bandi arra kéri azokat, akik neki és zenekarának a májusi hajnali zenéért valamely összeget szántak, hogy azt rajta kívül senki másnak ki ne adják, miután a zenével megtiszteltetknél személyesen fog megjelenni.

Tisztesség adassék.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben, Bécs mellett, 1897 augusztus 11-én Altonából írják:

„Immár 70 éves vagyok és tíz év óta szenvedem izületi csúszban, valamint aranyeres csomókban is és önök bájomra segítségem nem talált. Csak az ön *Wilhelm Ferenc-féle antiartritikus és anti-reumatikus vértisztító teája szabadi-tog meg tökéletesen* három hét alatt szenvedéseimtől. Ugy önnek, mint a grófnőnek, kinézetét a hírlapból olvastam, legforróbb köszönetemet nyilvánítottam.

Teljes tisztelettel,
Ackermann Kristóf
magánzó Altona, Hamburg
mellett, Reichen-strasse 6.

Az emésztési zavarok.

Ha azok a szervek, melyeknek a gyomorban az étkek első átalakulását biztosítani és az emésztést könnyíteni kell, el vannak gyengülve és rosszul működnek, úgy dyspepsia áll elő. Az étkek nem emésztődnek és gyomorsavanyt, rozenetes fejtájt okoznak a betegnek, és az elveszti étvágyát. A nyugalom oda van, az idegek túl vannak izgatva és minthogy a táplálkozás már nem lehetséges, úgy az erők rövid idő alatt el-tűnnek. A pink-labdacsok, a vérre és az idegekre gyakorolt újból helyreállító hatásuknál fogva, a leghatásosabb szert képezik gyomor-baj ellen. Néhány nap alatt a gyomornak ismét a kellő erőt kölcsönzik, a mely annak jó működéséhez szükséges, megkönnyítik az emésztést, a gyomornedvek szaporítása és erősítése által. Nyomatékos hatásuk kiterjed az egész szervezetre és nemcsak a beteg gyógyulását idézik elő, hanem annak üdülését is gyorsítják.

A pink-labdacsok hatásának megerősítését a gyomor-bajoknál közli velünk Topovics János közbirtokos ur barátja Tüzesből, akit előbbi megbízott azzal, hogy nekünk köszönetét közvetítse a pink-labdacsok által elért gyógyulásért.

»Baratom — mondja, egy idő óta nagyon hallgatagga vált, folytonosan rossz kedvű volt, heves főfájásban szenvedett, nem volt többé étvágya és már a legcsekélyebb táplálékot sem bírta elviselni; így borzasztóan lesoványodott és erőt naponként csökkenni érezte. Minden alkalmazott gyógyszer hatás nélkül maradt és baratom elhatározta a pink-

labdacsokat megkísérteni, miután egy újságban az általa elért gyógyulások elbeszélését olvasta. Csodálatunkra a fejfájások már az első labdacsoktól kezdve eltűntek, az étvágy visszatért és baratom aránylag egész rövid idő alatt meg volt gyógyulva. Megbizott engem, hogy Önnek köszönetét nyilvánítsam.

Minden, a vér elszegényedéséből vagy az idegek elgyengüléséből keletkező betegségeknél a pink-labdacsok felülmulhatatlanok. Meggyógyítják a vérszegénységet, sápkórt, neuralgiát, gyomor-betegségeket, reumat- és az általános gyengeséget férfiak és nőknek. Kaphatók minden gyógytárban, valamint Ausztria-Magyarország fővárosában, Török J. gyógy-szeretárban Budapestben, Király-utca 12. sz. 1 ft 75-krért dobozoként, 6 doboz 9 ftért.

Irodalom.

Szent István palástjának, a budai várban őrzött e régi magyar ereklyének híú és szép képét mutatja be a Nagy Képes Világtörténet. Ez a palást a magyar állammal körülbelül egy idős s amit szálai avultak, ugy erősödött mindig a magyar nemzeti élet. Ma már egy cserevő legendája fűződik hozzá és ez erredéven kívül egy még sokkal szebb legenda, a női léleknek, a hitvesi hűségnek, a magyar asszonynak legendája. Gizella királyné, a szép bajor hercegnéasszony himzete ezt a palástot a hagyomány szerint, amely aztán királyi férjének vállaira borult. Amint a szentek alakjait varrta udvarhölgyeivel, beleöltögette a keleti selyemszövetbe fiatal lelkeknek álmait és ábrándjait. Azóta ehhez a palásthoz nemcsak a nemzeti érzés, hanem a nő tisztelete is fűz. Nemcsak Szent István királynak, hanem a hitvesi hűségnek az emléke is ez a foszladozó, avatag köntös. Egész Arpad-kori történetünk olyan, mint egy csodálatos, szép népmese: lehetetlenség valóra válása, harcias nemzet megerterése, vándorló népek letelepedése, testvérek küzdelme, királyok nagysága, ezek teszik az egészet. És a legeudás alakok közt mindig felmerül egy-egy női alak: a férje palástját himező királyné, a királytól védelmet kérő kún leány, a király huga, ki Horvátországot szerzi meg nekünk és Margit királyleány a Nyulak-szigetén. És érdekes, hogy ez az első királyné, a ki e palástot himzete, az első magyar király felesége volt, Bajorországból származott át hozzánk s ezidőszert az első, a ki viselte és a kinek a férje hosszú idő óta megint az első igazán magyar király, szintén bajor királyleány. Ezt a szent alakot

mintha Bajorország visszaadta volna az 6 Magyarországi Szent Erzsébetjükrét.

Ennek a legendás történetü multu palástnak a képe van meg a Nagy Képes Világtörténet 107—108. füzetében.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár, a kötet szerzője dr. Mika Sándor. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Gazdászti és üzleti értesítés.

Mai nappal köszöntött be az igazi tavaszi nap, itt lenne az ideje a jó időnek, mert bizony őszi és tavaszi vetéseink igen megvannak a hidegtől sargulva, félnék gazdáink a rozsdá bekövetkezésétől.

A búza üzet a hét folytán állandóan élénk és száradt el, különösen búzánnal lehetett emelkedést észlelni.

Következő árakat jegyezhetünk:
Búza, 77—78 klos mm, 7.30; 76—76 klos mm. 7.10—7.20 ft,
Árpa mmja 5.60—7.00 ft,
Kukorica mmja 6.20—25 ft.
Szalonna 3 dbos mmja 40 ft, 4 dbos 48—39 ftig.

Hízott sertés tiszta vágásra, melynek dbja 70—80 klos 35—36 kr, melynek sulya egy mmzsa 70 kiló 38—40 kr különként számítva.

Népesedési mozgalom.

Martok Imre, Tarján Pal, Vince Piroška, Földvári Nagy Lidia, Mikus (halvaszületett fiú), Dömsödi Gábor György, Józsa Ferenc, Hajos Erzsébet, Dobrai Lidia, Bärkai János, Kálmán Antal, Gyuricza Jenő Miklós, Fekete József, Csikos János László.

Házasságot kötöttek: Piti Mihály Kaciba Teréziával,

Meghaltak: Laki Mária 34 éves, tüdőgümökör. Nagy Mihály 6 napos, ránggörcs. Mikus (halvaszületett fiú). Márté István 79 éves, végelgyengülés. Hajdú Nagy Mária 2 hónapos, tüdőlob. Simon Julianna 42 éves, tüdőgümökör. Malkócs Julianna 74 éves influenza. Hajdú József 79 éves, végelgyengülés. Kecse Nagy Erzsébet 81 éves, agyghártyalob.

La tulajdonos és Főszerkesztő: Dr. MATHÉPPY FERENCZ
Felőlös szerkesztő: BÄNPAI LAJOS.

Fényirda-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy a helyi piacon eddig fennállott Hegedüs S.-féle

Fényképészeti műtermet

a mai naptól kezdve átvettük és azt a jelen kor igényeinek megfelelőleg berendezve ezután,

TELEGDY ÉS TÁRSA

cég alatt az eddigi helyen tovább vezetjük.

18 éven keresztül szerzett szakképzettségünk úgy a fővárosban mint a külföldön, azon kellemes helyzetbe juttatott, hogy nagyra becsült megrendelőinket minden tekintetben kielégíthetjük e tere n.

Készítünk minden e szakmába vágó modern képeket a legkisebb alaktól egész életnagyságig, továbbá épületek, telepek, fogadók, tervrajzok stb. felvételeit jutányos árak mellett minden időben.

A nagyérdemű közönség szives látogatását kérjük.

Szentes, 1901. április hó.

Kiváló tisztelettel:

Telegdy és Társa,
fényképészek.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J.
VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Évezredek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a páratlan higiényszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pl. zavar az emésztésben, májfájdalmak, székletzavarok, kólika, orvosság stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység esetében s az ebből származó labdacso nagy előnye, hogy szűden hatnak, fájdalommentesen okoznak s így a leggyöngébb szervezetnél bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

Használati utasítás mellékelve.

1 doboz, mely 15 labdacsból áll 21 kr.
1 tkeres, mely 6 doboz 1 fnt 05 kr.
A pénz előzetes beklédése után bérmentve:

1 tkeres	1 fnt 25 kr.
2 tkeres	2 fnt 30 kr.
3 tkeres	3 fnt 35 kr.
10 tkeres	9 fnt 20 kr.

Egyedüli készítő és szétküldési főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
Bécs, I. Singerstrasse 16.

Ettérjedtségükéül fogva e labdacsokat a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánzótnak, tehát mindenki csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódnak, amelyek dobozának fedelén piros szízen „Pserhofer” köztírása látható.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Kristó Nagy Imre
belsőcséri 150 hold szántó és kaszáló földje felibe vagy haszonbérbe több évre kiadó. 2-1

Babós Jánosné
mucsiháti 23 hold kaszáló és legelője egy vagy több évekre kiadó. Ertekezni lehet Babós Józseffel II. t. 28. sz. alatt.

Férfa! nek ingyen küldeték!!!

Eg új tanulmányú orvosság, mely az elvezített erőt visszaállítja. Egy ingyen próbasom egy diszes száz oldalú könyv postán útján jól becsomagolva küldeték azoknak, kik érte irnak. Inyen küldeték egy próba a legbámulatraméltóbb csoda orvosságból postálján mindazoknak a világ bármely részébe, akik érte „State Medical Institute”-hoz fordulnak. Ezen gyógyszer kimentelt ezeket, akik fiatalokri kihágások folytán nemi bajokban, **syphilis**, valamint elvezített erőre szenvedtek s azon okból elhatározta az intézet egy ingyen csomagot könyvvel együtt mindazoknak ingyen küldeni, akik érte irnak. Ez egy házi orvosság s a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalokri kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy nagyobb nemi bajokban szenvednek, gyógyíthatják magukat otthon. Ezen gyógyszer egyenesen hat azon részekre, a hol az erő s gyarapodás szükséges, **gyógyítja az évek óta fennálló nemi bajokat** s a hatás csodálatraméltó. Bárki, öreg fiatal irhat **State Medical Institute 87. Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika**, s a pakli rögtön jól becsomagolva el lesz küldve. Az intézet leginkább azok után néz, akik az otthon nem hagyhatják el s a próba csomag, a mely jól becsomagolva postán küldeték, megmutatja kik, mily könnyen gyógyíthatók a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érte bárholnag magyarul s kap egy pakli jól becsomagolva könyvvel együtt. posta útján titoktartás mellett, ingyen. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy annak tartalmáról senki sem fogja kitudni, mit tartalmaz. 24-13

Nemes harci kanárimadarakat
gyönyörűen trillázókat, 8-20 márka árban küld utánvétel mellett. Prospektusok bérmentve. 6-1
Heering W. St. Andreasberg (Harz) 427.

KI AKAR LENNI?

egyéves önkéntes

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészítésegükre s foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot.

A ki már sor alatt állott, elkéssett. Születési év közlendő. Prospektust ingyen és bérmentve küld: **LICHTBLAU ALBERT** a katonai előkészítő tanf. igazgatója, Debrecenben.

Tanbiztonság: eddei DRAUGENTZ JÁNOS ny. m. kir. honvédezeres és MAYER ADOLF ny. cs. és kir. őrnagy. Felügyelő: a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium megbízásából a tank. kir. főigazgató. 5-5

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdősi hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó özfűzettelű, igen liszt, calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványvíznek minősítendő.

Láttam: **Jean Harcel & Winkler Lajos**

Több száz kiváló orvos által ajánlva. A legízletesebb és legolcsóbb ásványvíz Kapható minden jobb kereskedésben és vendéglőben.

40 márka hetikereset vagy magas jutalék Minden községre keresek kiváló **ügynököket** gyémánt-emáll-cimtablákra való megrendelés-felvételéhez. (Nagyszerű újdonság) Potters W., Barmen.

KERESTETIK Szentesre és vidékére egy — a gyarmatarú kereskedőknél előnyösen ismert 2-1 **képviselő** vagy elárusító, egy igen szállítóképes ömützi sajtókvargli-gyár részére. Ajánlatok, bizonyítvánnyal ellátva P. H. 1807. alatt Rudolf Mosse hoz Bécsbe intézendők.

Értesítés.

A n. é. közönség b. tudomására hozom, miszerint az eddig is vezetésem alatt állott Tabák-féle központi kávéházat édes apám elhalálózása folytán mint tulajdonomat átvettem, tovább folytatom.

Főtörekvésem marad, hogy a n. é. közönség teljes bizalmát, — jó borok, kitűnő kávéházi italok és izletes ételek figyelmes kiszolgálásával, még fokozottabb mértékben kiérdemeljem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:
Tabák Samu,
vendéglős.

A CZIRKUSZ FAANYAGJAI

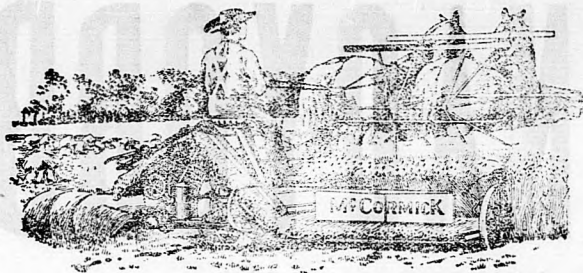
Május 1-étől kezdve a vásártéren kisebb-nagyobb mennyiségben olcsó árban eladatnak.

BÉRLET.

A Harisházban több bolthelyiség és három szoba s mellékhelyiségekből álló lakás május elsejétől fogva **bérbe adandó.** Ertekezni lehet **Dr. Ecséri Lajos** ügyvéddel. 2-2

M^c CORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY
(Chicagói aratógépgyár)

GRAND PRIX

PÁRIS 1900-ban

Kéveköto aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszörűkészülék,

„Daisy“ marokkrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kéveköttőnáló.

GYÁRTMANYAL.

34-10

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árúinkat nem kérdezte!
Olcsó tartalékrészek óriási raktára.

Tessék mintakönyvet kérni!

William J. Stillman
igazgató.

Képviselőnk:
Singer Ignác, H.-M.-Vásárhely

B u d a p e s t
V. Váci út 30.

50 évi siker!

Eszéki
ARCZKENŐCS
és eszéki
SZALVATOR SZAPPAN

eltávolítja a szeplőt máj-
foltot és a bőr összes tisztá-
tatlanságát

Valódi csakis a

DIENES J. C. „SZALVATOR“
gyógytárából

Eszéken tetsőváros:

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb. Szalvator-szappan „ 1 korona
1 tégely kézi paszta „ 1 „ 20 fill.
Lyoni rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészek-
től és megfelelnek 16k letesen a 71.012. számú B.
m. rendeletnek.

Főraktár BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerész

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ú 29.

Feiler Márton

pankotai tanyájára elvállal szarvas-
marháhat nyári legeltetésre, drbjá 6 frt.
Ertekezhetni III. t. 516 sz. házánál.

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készítmény.
Törv. védve. 10-10

DURATOR

a cipőtalp minden 3-4 hétben egy-
szeri bekenéssel
ötször oly tartós és vízhatlan lesz.
Ára 1 badogpalacknak, használati utasi-
tással együtt 1 korona, nagy palack
2 korona.

Postán 1 kor. 20 fillér beküldése után
bérmentve.

Kapható minden fűszerkereskedésben,
droguériákban, cipészeknél stb.

Fűszértküldés: **DURATORGYÁR**
Budapest, V. Lipótkörút 1/b. szám.

Viszontelárusítók
mindenütt kerestetnek.

RENDKIVÜLI
eddig még sehol sem tapasztalt szerencse
BIHARI EDE

főelárusítónál

A most befejezett sorsjátékban szerencsés főáruudám útján ismét a
18445⁸/₈ száma a

200.000 koronás

főnyeremény fizetett ki.

A sorsjáték rövid fennállása óta 10 000, 5000 és 2000 kor. nyere-
ményeken kívül a következő főnyereményeket fizettem ki:

600,000 kor. 69686⁸/₈ száma

600,000 kor. 28718⁸/₈ száma

200,000 kor. 18445⁸/₈ száma

80,000 kor. 69691⁸/₈ száma

60,000 kor. 23772⁴/₄ száma

A f. évi május 22 és 23-iki I. osztály húzásához

¹/₄ sorsjegy 12.—kor. | ¹/₂ sorsjegy 6.—kor.

¹/₄ sorsjegy 3.—kor. | ¹/₈ sorsjegy 1.50 kor.

Eredeti sorsjegyeket UTÁNVÉTELLEL vagy az összeg előzetes beküldése el-
lenében küldök. Minden megrendeléshez a hivatalos tervet díjlanul csatolom
A hivatalos jegyzéket húzás után azonnal küldöm.

BIHARI EDE

főelárusító

Budapest, Városház-útca 14.

6-5

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő-készleteit, szalmakazalozóit,

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű

fűkaszaló-, marokkrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasúttársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőz
cséplő-készleteit, Sack rendszerű, aczéltűtésű ekéfevel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit. 10-7

A LEGNAGYOBB

konfekció és divatárúház a monarchiában

ZWIEBACK LAJOS ÉS FIVÉREI

Bécs, VI/2, Mariahilferstrasse 111.

szétküld, dacára árai versenyen fölül álló olcsóságának és áruí kitünőségének, minden megrendelést, mely

10 KORONÁT MEGHALAD

Ausztria-Magyarországon, Bosznián és Hercegovinán belül

PORTÓMENTESEN

Teljes portómentesen szállítanak tehát házhoz összes mintaküldeményeink és árjegyzékeink szerint, mindazon árú, mint konfekció, toalettek, kalapok, szövetek, szőnyegek, vászonneműek stb., — amint a megrendelés értéke 10 koronát meghalad.

Megtekintésre méltó mintagyűjtemények és divatfizetek a legújabb újdonságokról ingyen és bérmentve.

6-6

12 vagy 20 koronáért

szállítok

2 EREDETI OLAJFESTMÉNYT

igen csinos erdőrészleteket ábrázolva, aranyozott vagy mahagonifa keretben, 30X50 cm. vagy 50X80 cm. nagyságban; a magasság vagy szélesség irányában festve.

6 párnak egy nagyságból való vételénél, külön 1 pár teljesen ingyen.

Csáki Ilés

10-6

Budapest, VI., Adrássy-ut 61. sz.

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált házszer, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” cizmegyészetre.

80 L, 1 k. 40 f. és 2 k. árban újszólva minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és tarsa,
csás. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Nélkülözhetetlen és fölülmulthatatlan, hatásában csalhatatlan.

Világeikk, kivétel minden országba.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb és az egész világon híres és legkeresettebb házszer, gyógyszerész

THIERY A. BALZSAMA.

Fölülmulthatatlan minden mell-, máj-, gyomor és minden egyéb belső betegüléseknél. Külsőleg legsikeresebb

Sebgyógyszer.

Valódi csak akkor, ha a minden mivel államban bejegyzett zöld apácavédjeggyel és „Egyedül valódi”, dombornyomású záró kapszulával van ellátva. — Evi készítmény kimutathatóan 6 millió áveg. Postán küldve 12 Els. vagy 6 kettősnagyságu üveggel 4 korona. Próbáüveg prospektussal és a földkereken levő összes raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése után.

THIERY A. Ezerjőfü-kenőcse

(csudakenőcs), utólrhellen szívöképesség és gyógyhatású! A műtéteket többnyire fölöslegessé teszi. Ezzel a kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak mondott csontsz, sőt újab időben egy 22 éves súlyos rákserü hajis meggyógyított. Fertőlenítő, gyorsan hűtő, csillapító és teljes gyógyulást hozzaan hat mindenféle gyulladásnál és sehnél. Halása gyors, eloszlató és puhító és eltávolítja biztosan a legnyelvényben fekvő alképződmények minden nemét is. — Egy tégelyel bérmentre, 1 korona 80 fillér, csakis az összeg előzetes beküldése után. Nagyobb rendelésnél olesőbb.

Evi készítmény kimutathatóan 100000 tégely. Mindkét szerből a földkerekség minden országából egész levtárára való eredeti bizonylat áll bárkinnek betekintésre. Óvakodjunk utánzatoktól és ügyeljünk a minden tégelyen beegyetelt cizgre: „Apothek zum Schutzensel des A. Thiery.” Ahol raktár nincs, ne engedjük magunkat hamisítványok vagy állítólag hasonló hatású készítmények vásárlására csábítani, hanem rendeljünk közvetlenül és címezünk rendelésünket:

Thierry A. gyógyszerész gyárának. Pregradán Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

(Az osztr. cs. k. államtisztviselők kötelezőnek szállítója)
(Contractor of the Warr Office and the Admiralty, London.)

25-25

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
50,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyemény a legszorosabb esetben
1.000,000 korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
61700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40

50,000 nyer. és jut. kor. összegben **13.160,000**

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegyre 50,000

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tíz-három millió 600 000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyeinek tervező betétjei a következők:

- egy nyolcad frt —,75 vagyis 1.50 korona
- egy negyed „ 1.50 „ 3.— korona
- egy fél „ 3.— „ 6.— korona
- egy egész „ 6.— „ 12.— korona

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 5-ig

TÖRÖK A. és Tsa.

BANKHÁZ.
Budapest,

HAZÁNK LEGNAGYOBB DETAIL-OSZTÁLYSORSJÁTÉK ÜZLETE.
Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:

1. Váci-körút 4.
2. Múzeum körút
3. Erzsébet-körút 54

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A és TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben utánvételre kérem postautóványon küldöm Anemfetszörleendő met/ekelem bankjegyekben(bélyegekbén)

Pontos cím:

Kiadó lakások

A Végh Sándor-féle kiséri háznál egy 3 szobás lakás tartozékaival együtt azonnal is, egy 5 szobás lakás pedig szintén tartozékaival és szőlőskerttel együtt, f. évi szt. György naptól kezdve **kiadó.**

Ertekezhetni dr. Mátéffy Ferenc ügyvéddel.

Kapható minden könyvkereskedésben

dr. Müller egészségügyi tanácsosnak **37 kiadást megért füzet** a **megzavart ideg és** 52—10

szekszuál rendszerről.

Bérmentes küldés 1 korona 20 fillér értékű levélbélyeg ellenében. Róber Curt-tól, Braunschweigban

Figyelmztetés! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK zacskaiban rajt áll a MAUTHNER-NÉV. A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNER-től való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani!

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket **27 év óta** szállít 10—9

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
BUDAPESTEN
Irodák és (VII. Rottenbiller-utca 33. raktárak : (Közüti villamos megállóhelye.)
Elárúsító (VI. András-ut 23. helyiségek: (A m. kir. operával szemben
226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra **ingyen és bérmentve** küldi.

Seabury és Johnson

Benzon-tapasza.

Minden tapaszok közt a leghatásosabb **Reumatizmusnál és a meghülés minden következményeinél.**

Minden gyógyszerárban kapható.

Louis Ritz & Co., Hamburg.

Holzbrücke 7-11.

13—13

